

torsdag, 14. des. 1944.

Russland og vi.

Vi nordmenn har vanskelig for å slutte oss til fremmede. Det er noe avmålt og kjølig i vår holdning til dem. Men er først kontakten sluttet og resonnansen er der, utvikler bekjentskapet seg ofte til et sterkt, varmt og varig vennskap.

Det nye Russland - Sovjetunionen - har vært fremmed for oss. Hver enkelt av oss har skyld, men skylden er størst hos de opinionsledende faktorer for krigen, og da særlig hos en vesentlig del av norsk presse. Vi hørte om "Avvistain en" av Russland, om hardhendt og brutal framferd mot dem som ikke delte ledernes oppfatning, vi hørte om dårlig bolig- og levestandard osv. Men vi hørte ikke noe om bakgrunnen for det som skjedde, vi hørte lite om den industrielle utbygging som først sted, vi hørte ingenting om den langsiktige og økonomiske planen som var grunnen til at bolig- og levestandarden i første omgang ikke kunne heves synnerlig. Vi hørte heller ikke noe om den kulturelle reising i det nye Russland. Kanskje brydde russerne selv seg heller ikke noe om å meddele Vest-Europas resultatene av sitt gigantiske arbeid. Det øvrige Europa og USA hadde gitt klart uttrykk for at de ville ha minst anlegg å gjøre med det revolusjonære Russland.

Ivor kjælefullt vår viden om Sovjetunionen var, fikk vi erfare etter at den kom med i krigen. Vi husker alle resonnementet fra 1941: "Sammenlignvis greier de det i tre uker, kunne de holde det gående i tre måneder, er situasjonen reddet." Vi minnes ikke dette med glede, det var en flau historie. Idag har vi oversikten over den russiske strategi. Russland kunne ikke møle seg med Tyskland i militær styrke på det tidspunktet. Med beundringsverdige vilje og kaldblodighet trekk russerne seg tilbake østover og brente sitt eget land bak seg. Tyskerne bruket i de veldige russiske områder og i sin egen framgang. Ved Leningra, Moskva og Stalingrad så russerne stopp, og de holdt stillingen. Og så begynte kampveivelsen å rulle den motsatte veien. Stadige nærere Tysklands grense. Idag står russerne foran Tysklands poster. Den tid er forbi da tyskerne stiller ut forældede russiske tanks og kanoner i Studenterslund og "Sovjetparadiser". Idag innrommer de åpent den overveldende russiske innsats av hypermoderne våpen, bygget i Russland av russerne.

Vi er alle for langt blitt klar over at en ny stat som har utrettet det som Russland har utrettet under denne krigen, må være en stat med en enorm utvikling bak seg, og med et fast grep på tingene. Et folk med slike seirer bak seg, kan ikke bære holdessømmen gjennom le-

dernes maktapparat. Bare en felles vilje om ett felles mål kan nå slike resultater.

Vi har lært mer om vår nabo i øst under denne krigen. Blodsutgydelse og vold var oss en fremmed og motbydelig tanke før krigen. Den er oss ikke fullt så fremmed lenger nå. Vi har opplevet ting som har gitt oss et hardere og brutalere syn på livet og på menneskeliv i. Tyskernes framferd hos oss og i andre land har lært oss at det er noe som heter kampen for livet. Vi vet at selvpoppoldelsesdriften, den sterkeste av alle drifter i menneskesinnet, krever at midler som vi tidligere ikke anerkjente blir tatt i bruk. Med den lærdommen forstår vi langt mer av det som foregikk i Russland for og etter revolusjonen, selv om vi ikke forstår alt.

Det sitter ennå igjen en liten tvil og usikkerhet når det gjelder Russlands planer for etterkrigstiden. Det er en følge av tidligere resynder mot Russland og oss selv. Russland er sig sin makt idag bevisst, og de snakker rett fra leveren i langt større utstrekning enn sine allierte. De følger ikke gamle vedtatte regler for diplomatisk spill. Dette er nytt og fremmed for oss som alt annet i det nye Russland. Men også den usikkerheten begynner å forta seg. Hittil har Russland vist klar vilje til internasjonal samarbeid med sine allierte, og vi får en stadig sterkere følelse av at viljen til sann og varig fred bestemmer russisk politikk.

Et sterkt positivt syn på det nye Russland behersker oss idag. Vi ser fram til den dagen da vi igjen har fri adgang til fyldig og sann viden om det russiske folk og deres fedreland. Vi tror at den sympati og beundring for det russiske folk som har vokst fram i løpet av krigen, da vil utvikle seg til et sterkt, varmt og varig vennskap.

Nytt sitatfusk i "Aftenposten".

På første side i Aftenposten onsdag morgen pranger en faksimile fra en svensk avis. Over kronprins Olavs bilde står følgende tekst i fete typer: "Innbordes krig i Norge etter befrielsen." I teksten under faksimilene forsøker Aftenposten å gi inntrykk av at denne er klippet ut av kommunistavisen "Ny Dag", og håper å bringe forvirring blant gode nordmenn ved å forespeile dem denne situasjon etter krigen.

Det er bare det at faksimilen er klippet ut av den svenske nasjavis "Folkets Dagblad." Videre kommentarer burde være overflødige. Men for sikkerhets skyld skal vi i neste nummer komme litt innpå hva som faktisk har vært skrevet av norske kommunister i Sverige.

Nytt fra London Onsdag 13/12 kl. 18.30.

Vestfronten. Styrker fra den amerikanske 7. arme kjemper i byen Seltz 25 km. sør for Karlsruhe og 1½ km. fra Rhinen. Andre styrker fra 7. am. arme kjemper seg veg mot Siegfriedlinjen etter å ha tilbakelagt en strekning av 12 km. på 8 timer. De nærmer seg Weissenberg-åpningen, inngangen til Pfalz. Tyskerne trekker seg tilbake fra dette dobbelte løp som truer hele Saar, noen over Rhinen og andre inn i Siegfriedlinjen. Tropper lenger nord har satt over elva Elbes og ranset byen Habbkirchen for tyskere. Øst for Saarputern står amerikanske avdelinger på østbredden av Saar. Et nytt amerikansk angrep er satt igang sør-øst for Düren av 1. amerikanske arme. Kamper pågår i Rolles-Droith. De holder nå en 12 km. lang strekning langs elva Roer.

Flyangrep. Tunge britiske bombefly angrep inatt Essen. Mosquitofly angrep Osnabrück. Igår gjorde tunge britiske bombefly et utfall mot Wissen i Ruhr. 13 bombefly savnes fra alle disse operasjonene. 11 tyske fly ble skutt ned. 1250 tunge amerikanske bombefly eskortert av 900 jagere angrep igår Leunawerkene for framstilling av syntetisk olje i "erseburg, videre skifteteater i Hanau, "armstadt og "schaffenburg. Tunge amerikanske bombefly angrep igår anlegg for framstilling av syntetisk olje i øvre Schlesia og industrimål i Wien-området. Britiske mosquitofly satte igår et handelsskip og en mindre kystbåt i brann i Nordfjord.

Østfronten. Russiske styrker kjemper i de nordlige forsteder av Budapest. Nord for Budapest har de erobret en tysk befestet stilling som de under frammarsjen var gått utenom. Fra og med mandag har russerne tatt 7500 tyskere og ungere til fange. Nord for Donau-buen har de erobret ennå en rekke tett bebygde steder langs den tsjekkiske grense. Øst og sør for Budapest har russiske styrker flere steder trennet gjennom de fiendtlige linjer. Det ser ikke ut til at tyskerne lenger vil sette noe inn på å holde Budapest, da Wien snart vil ligge midt i brennpunktet for begivenhetene.

Italia. Allierte styrker har opprettet 2 nye brufester over elva Lamone sør-vest for Ravenna. Styrkene har forenet seg på en 6 km. lang front.

Hellas. Det er ikke noe særlig nytt å melde om stillingen i Hellas. Forholdene er spent i Saloniki og Patras-området, men bedret i Pireus.

Det fjerne Østen. Flygende amerikanske festninger har rettet et større angrep mot Honsu, den midterste av de japanske øyene.

Norge. Nasjonalføreren Sverre A. Ljung i Alta mistet livet ved en bilulykke den 31. nov. under deporteringen.

Under hjemreisen fra deporteringssekspedisjonen måtte Lie og Lippestad på en stor del av reisen sitte i en 3. klasses vogn som også bruktes til bremsevogn, og som de måtte dele med de deporterte. De forsøkte å komme med i et tysk orlovtog, men det ble nektet dem. Da prøvet adjutanten, politifullmæktig Sommerfeldt å sette seg i forbindelse med fylkesfører Rojstad i Trondheim for å få inn til å ordne med annen transport. Da denne i telefonen ville ordne saken gjennom det tyske transportkommandantur, la tyskerne uten videre vippet på, og Lie og Lippestad måtte fortsette sin reise i bremsevognen.

3 av Gestapos beste folk i Kristiansand er kommet til Oslo: Ole Vehus og brødrene Brandsborg. De har forlatt de fleste arrestasjoner i Kristiansand og omegn og er antagelig kommet hit for å etterseke kristiansandere som er kommet seg unda.

"Minister" Wasbotten er nylig av Reichsführer SS Himmler blitt forfremmet fra SS-Oberscharführer Germanische SS Norwegen SS Oberabschnitt Nord (hvor han er nr. 183) til SS-Untersturmführer.

Den 7/12 gikk Herkules Konfeksjonsfabrikk i Thv. Meyersgt. besøk av flere bevopnede menn som tok med seg et lag av hvite forsvinningsdrakter. Svenske Kulalagerfabrikans lager av ekslinger, kulelagere og maskineri var det eneste lager av sitt slags her i landet av noen størrelse, idet det var på ca. 50 tonn og hadde en verdi av omkring 2½ mill.kr., så det ville ha kommet til å bety en meget kjærkommen lettelse for Wehrmachts giktiske transportsystem. "Også i Drammen har sabotørene vært på færd etter kulelagre. Drammens Jernstøperi ble 5/12 besøkt av 4 menn som hentet ca. 300 kg. kulelagre.